

2024 RISK MANAGEMENT

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

0-43 81-1729

E-mail: office@ksed.go.th

www.Office2021.ksed.go.th

คำนำ

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการโดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริตกระทรวงศึกษาธิการ (ศปท.ศธ.) ในฐานะผู้รับผิดชอบในการดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในส.ป.ศธ. โดยคัดเลือกกระบวนการ/โครงการตามกรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ๔ ด้าน (๑) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (๒) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้ตำแหน่งหน้าที่และอำนาจ (๓) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้คัดเลือกโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ และ (๔) ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล พร้อมได้กำหนดมาตรการในการป้องกันความเสี่ยงการทุจริตในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัด ส.ป.ศธ. เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ในภาพรวม โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในกระบวนการที่ ๑ การขออนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน ซึ่งเป็นความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต และกระบวนการที่ ๓ การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุกรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้คัดเลือกโครงการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้นำแนวทางและมาตรการดังกล่าวมากำหนดเป็นแผนบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงของหน่วยงาน เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ทั้งนี้ ได้มีการนำแผนไปใช้ในการปฏิบัติจริง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับฝ่ายบริหาร และมีผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

มิถุนายน ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	
ที่มา	๑
วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๒
กลุ่มเป้าหมาย	๒
ตัวชี้วัด	๒
ส่วนที่ ๒ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต	๓
๒.๒ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	๔
๒.๓ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม	๕
๒.๔ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต	๖
๒.๕ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	๖
๒.๖ การประเมินเชิงคุณภาพ	๑๐
ส่วนที่ ๓ กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพัตติมิชอบ ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ กระบวนการ/โครงการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้	
๓.๑ กระบวนการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ ตามพระราชบัญญัติ การอำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘	๑๕
กระบวนการ การขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน	
๓.๒ กระบวนการโครงการจัดซื้อจัดจ้างที่มีวงเงินสูงสุด	๒๐
กระบวนการ การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ ของพัสดุกรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ที่มา

กรอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ" โดยดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ หรือมีคะแนนประมาณ ๗๓ คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐ แผนย่อย ที่ ๑ การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ปรับ"ระบบ" เพื่อลดจำนวนคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ในหน่วยงานภาครัฐ โดยการพัฒนาเครื่องมือ เพื่อสร้างความโปร่งใส มุ่งเน้น การสร้างนวัตกรรมและมาตรการ ในการต่อต้านการทุจริตที่มีประสิทธิภาพและเท่าทันต่อพลวัตของการทุจริต รวมถึงการประเมินความเสี่ยง ด้านการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบหรือแนวทางในบริหารจัดการความเสี่ยง ของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหากการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของทุกหน่วยงานภาครัฐ มีประสิทธิภาพที่ดีจะส่งผลให้ปัญหาการทุจริตลดลง ลดความสูญเสียทางงบประมาณที่เกิดขึ้นกับระบบเศรษฐกิจ ของประเทศ ประเทศสามารถมีงบประมาณไปพัฒนาสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชน ลดต้นทุน ในการดำเนินคดี สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนต่างชาติ เสริมสร้างภาพลักษณ์ของประเทศ และยกระดับดัชนี การรับรู้การทุจริต(Corruption Perceptions Index : CPI) เนื่องจากคะแนน CPI นั้น เป็นการสะท้อน ภาพลักษณ์การทุจริตของประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ เพราะคะแนนดัชนี CPI เป็นหนึ่งใน เครื่องมือที่กลุ่มนักลงทุนใช้ประเมินความน่าสนใจในการลงทุนของแต่ละประเทศ โดยมองว่า การทุจริตเป็นหนึ่งใน ปัจจัยที่เป็นต้นทุนหรือเป็นความเสี่ยงในการเข้ามาประกอบธุรกิจ หากประเทศใด มีคะแนนดัชนี CPI ที่สูง ย่อมสะท้อนถึงภาพลักษณ์ของประเทศที่ดี

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ในฐานะเลขานุการ คอตช. ได้พัฒนาแนวทางการดำเนินการเพื่อวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ประพฤติมิชอบในส่วนราชการและเป็นเครื่องมือหนึ่งในการยกระดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index :CPI) ภายใต้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกัน โดยมีส่วนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) เป็นกลไกหลักในการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด และตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนดทำการประเมินเชิงคุณภาพในการบริหารความเสี่ยงการทุจริตหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้มีการนำไปสู่การปฏิบัติให้เห็นผลเป็นรูปธรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานภาครัฐ จึงกำหนด แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Assessment) การขับเคลื่อนการประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต/เกณฑ์การประเมินเชิงคุณภาพ “มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk Control) เพื่อให้ ศปท. กระทรวงใช้เป็นแนวทางการขับเคลื่อนหน่วยงานภายในสังกัดและกำกับ

ดังนั้นเพื่อให้แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันเพื่อให้การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยง การทุจริตอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ และเป็นไปในทิศทางที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงศึกษาธิการกำหนด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้

จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อนำไปดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม อันจะส่งผลให้การทุจริตในการปฏิบัติราชการของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ลดน้อยลง

๑.๒ วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. เพื่อจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต และให้เข้าใจจุดเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดการทุจริตในการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

๒. เพื่อสร้างมาตรการควบคุมเพื่อลดความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ปรับปรุงกลไกการทำงาน เพื่อยับยั้งการทุจริต และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ และสนับสนุนและส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ มีการบริหารราชการด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม ตรวจสอบได้

๓. เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้เสียในภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

๑.๓ กลุ่มเป้าหมาย

๑. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชนสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ และผู้เกี่ยวข้อง

๒. งานการเงิน บัญชี พัสดุ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องในสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

๑.๔ ตัวชี้วัดความสำเร็จ

๑. ระดับความสำเร็จในการวิเคราะห์ความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อกำหนดเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตและสร้างความโปร่งใสในหน่วยงาน

๒. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ มีการนำแผนบริหารจัดการจัดการความเสี่ยงการทุจริตไปใช้ในการดำเนินงาน

๓. ค่าคะแนนการประเมิน ITA ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ร้อยละ ๘๙ ขึ้นไป

๑.๕ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

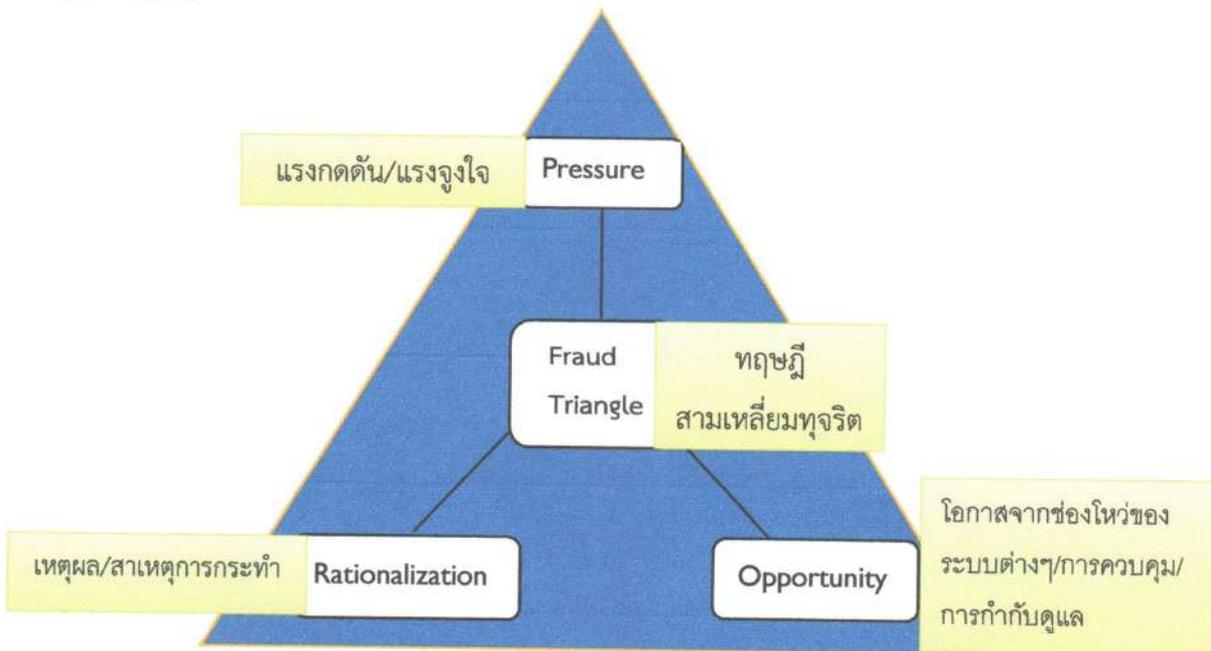
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์มีแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ส่วนที่ ๒
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒. ทฤษฎีเกี่ยวข้อง

๒.๑ ทฤษฎีเกี่ยวกับสาเหตุการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาสซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพ การควบคุมกำกับ การควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle) ตามหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R.Cressey (๑๙๔๐) ซึ่งเป็นนักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยาชาวอเมริกัน ได้ให้สมมติฐานไว้ในหนังสือชื่อ Other's People Money

นอกจากหลักการและทฤษฎี Triangle Fraud ของ Dr. Ronald R. Cressey (๑๙๔๐) ยังมี ทฤษฎี Four-Sided Diamond Fraud ของ David T. Wolfe and Dana R. Hermanson (๒๐๐๔) และทฤษฎี GONE Theory ของ Leonard J. Brook (๒๐๐๔) โดยหลักทฤษฎีทั้งสามได้กล่าวถึงสาเหตุจูงใจของพฤติกรรม ผู้กระทำผิดหรือสิ่งที่จะก่อให้เกิดการทุจริต ตามตารางดังนี้

Triangle Fraud	Four-sided Diamond	Gone Theory
๑. Opportunity	๑. Capability ๒. Opportunity	๑. G-Greed ๒. O-Opportunity
๒. pressure	๓. Incentive / Motive	๓. N-Need
๓. Rationalization	๔. Rationalization	๔. E-Expectation

คำอธิบายความหมายของคำศัพท์ทฤษฎีเกี่ยวกับการทุจริต	
Opportunity	โอกาส เหตุการณ์ สถานการณ์ที่เอื้ออำนวย มีสิ่งล่อตาล่อใจ เปิดโอกาสที่จะฉกฉวยผลประโยชน์เนื่องจากความบกพร่องหรือจุดอ่อนของระบบงาน หรือช่องว่างของกฎระเบียบที่เปิดโอกาสให้ทำได้
Pressure	ความกดดัน ความกดดันและแรงกดดันเมื่อเกิดเหตุการณ์คับขันจากสภาพแวดล้อมที่เป็นอยู่ มีความจำเป็นต้องการเงิน
Incentive/Motive	แรงจูงใจ แรงบันดาลใจ มีสิ่งจูงใจ
Capability	ความสามารถ มีความสามารถที่ทำได้ที่เกิดจากอุปนิสัย ความสามารถเฉพาะตัวของปฏิบัติงาน และลักษณะงานเอื้อประโยชน์ที่จะประพฤติชอบและทำการทุจริตได้
Rationalization	มีเหตุผล มีเหตุผลเข้าข้างตนเองว่าสามารถทำได้ คนอื่นยังสามารถทำได้ โดยไม่คิดว่ามีผิด มีความสามารถ และโอกาสที่เกิดจากตำแหน่งหน้าที่
Greed	ความโลภ เกิดความละโมภโลภมาก เห็นคนอื่นทำผิดแล้วไม่ได้รับการลงโทษจับไม่ได้ จึงหลงผิดอยากทำบ้าง ไม่พึงพอใจในสิ่งที่ตนมี
Need	ความต้องการอยากได้ ความต้องอยากได้ ความต้องการหรือความจำเป็นที่ต้องการใช้เงินจึงมีแรงกดดันให้ทำทุกสิ่งทำได้เพื่อให้ได้เงินมา
Expectation	ความคาดหวัง คาดหวังว่าสิ่งที่ตนกระทำไม่มีผู้อื่นล่วงรู้ และเอาผิดได้ หรือโอกาสที่จะถูกค้นพบการกระทำที่ผิด ถูกจับได้และรับการลงโทษน้อยมาก

๒.๒ ประเภทความเสี่ยงการทุจริต (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์)

ประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น ๒ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ อนุญาต
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

นิยามประเภทของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต Corruption Risk Management : CRM	
ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต	การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ. การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ
ด้านที่ ๒ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ	<p>- โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุกประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุน หรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และโครงการที่ถ่ายทอดจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น</p> <p>- ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงบประมาณ รายการ โฉงลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ ส่วนราชการระดับกรม/เทียบเท่าและรัฐวิสาหกิจ”</p>

๒.๓ ศัพท์เฉพาะ คำนิยาม

นิยาม ที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
คำศัพท์เฉพาะ	คำนิยาม
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	<p>ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น</p> <p>ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประพฤติมิชอบ หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต</p> <p>ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการหรือธุรกิจตัวกลาง หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติอนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริต เนื่องจากความยุ่งยาก (Pain point) อุปสรรคของหรือความต้องการของผู้รับบริการในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด นำสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่างๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม</p>
สินบน Bribery	<p>สินบน Bribery ISO 37001 : ได้ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควรได้รับว่าจะมีมูลค่าเท่าใด(ผลประโยชน์เป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใดๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้เกิดการกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น</p>
ของขวัญ Gifts	<p>Gifts ของขวัญ ISO 37001: ได้กล่าวถึงประเด็นของขวัญหรือผลประโยชน์หรือผลประโยชน์อื่นใดไว้ในข้อกำหนดย่อยข้อหนึ่งของหัวข้อดำเนินการ (Operation) โดยกำหนดว่า “องค์กรต้องดำเนินการตามกระบวนการที่ออกแบบขึ้นเพื่อป้องกันการเสนอ การให้ หรือการรับของขวัญ เครื่องแสดงไมตรีจิต การบริจาคม และประโยชน์ในลักษณะเดียวกัน เมื่อการเสนอ การให้ หรือการรับสามารถพิจารณาอย่างเป็นเหตุเป็นผลได้ว่าคือสินบน”</p>
การรับทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใดตาม ธรรมจรรยา	<p>มาตรา ๑๒๘ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับสินบน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม “การรับสินบน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน</p>
ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอย่างไรบ้าง

โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์จะเกิดขึ้น
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่ที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน
ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต(Risk Owner)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตที่เป็นผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก ๒ ปัจจัยคือโอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยงการทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบ กระบวนการหรือโครงการ
Key Controls in place	มาตรฐานควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบัน
Further Action to be Taken	มาตรฐานการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยงานจัดทำเพิ่มเติม

๒.๔ ปัจจัยสำเร็จในการบริหารความเสี่ยงการทุจริต

๑. ความมุ่งมั่นของผู้นำองค์กร ในการวางระบบการบริหารความเสี่ยงการทุจริต ขององค์กรที่ยอมรับว่าความเสี่ยงการทุจริตมีอยู่จริง หากมีประเด็นการทุจริตต้องยกระดับเป็นบทเรียน เพื่อเรียนรู้และหาแนวทางการบริหารจัดการป้องกันการเกิดซ้ำ กฎหมายสำคัญที่ช่วยผลักดันให้องค์กรเติบโต ไม่ใช่ความสามารถในการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงการทุจริต แต่คือการทำผู้นำองค์กรต้องทำให้เรื่องของการบริหาร ความเสี่ยงการทุจริตเป็นนโยบายและแนวทางที่ทุกส่วนจะต้องนำไปปฏิบัติ

๒. ความเข้าใจเรื่องความเสี่ยงการทุจริตในทิศทางเดียวกันของคนในองค์กร

๓. กำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงการทุจริตอย่างทั่วถึงทั้งองค์กรและกระทำการอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ มีตัวแทนผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องมีความเที่ยงธรรม ด้วยการมองจากบุคคลภายนอกมองไปที่กระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน (Outside in) และอาจให้มีผู้แทนจากภายนอก เช่น ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยงการทุจริตเพื่อให้มีมุมมองที่รอบด้าน

๔. มีการเปิดเผยแผนและผลของการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตในเว็บไซต์ของหน่วยงานมีการสื่อสารภายในหน่วยงาน ติดตามประเมินผลเพื่อวัดประสิทธิผลของแผนบริหาร จัดการทุจริตอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากรูปแบบความเสี่ยงการทุจริตอาจมีการเปลี่ยนแปลง มาตรการควบคุม ความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้เพียงพอหรือไม่ และมาตรการที่กำหนดไว้ใช้ได้จริงหรือใช้ได้จริง แต่ไม่ได้ผล และสร้างความตระหนัก (Awareness) เรื่องความเสี่ยงการทุจริตในองค์กร

๒.๕ แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักมาตรฐาน Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission (COSO) และ ISO 37001:2016

๑) กรอบตาม COSO ๒๐๑๓

กรอบหลักการควบคุมภายในองค์กร (Control Environment) ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐาน ที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ โดยที่ผ่านมา มีการออกแนวทางด้านการควบคุม ภายในเพิ่มเติมอีก ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรกเมื่อปี ๒๐๐๖ เป็นแนวทางด้านการทำรายงานทางการเงิน Internal Control Over Financial Report Guidance for Small Public Companies ครั้งที่ ๒ เมื่อปี ๒๐๐๙ เป็นแนวทางด้านการ

กำกับ ติดตาม Guidance on monitoring of Internal Control ครั้งที่ ๓ ในปี ๒๐๑๓ เป็นแนวทางเพิ่มเติม ด้านการควบคุมภายใน Internal Control - Integrated Framework : Framework and Appendices การปรับปรุงในปี ๒๐๑๓ นี้ยังคงยึดกรอบแนวคิดเดิมของปี ๑๙๙๒ ที่กำหนดให้ มีการควบคุมภายใน แต่เพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ ให้ชัดเจนขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเพิ่มเติมเรื่องการสอดส่อง ในภาพรวมของการกำกับดูแลกิจการ ดังนั้น การควบคุมภายในจึงถือว่ามีสำคัญอย่างยิ่ง ในการทำงานที่ตอบสนองต่อความคาดหวังของกิจการ ในการป้องกันเฝ้าระวังและตรวจสอบการทุจริต ภายในกิจการ COSO ได้ผลักดันให้กิจการต่างๆ ทำการขับเคลื่อน The Three Lines of Defense และถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของ Internal Control Framework

๒) มาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ

องค์ประกอบที่ ๑ : สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ - องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ - คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ - คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ - องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ - องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ : การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ - กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ - ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ - พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ - ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ : กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ - ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ - พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ - ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ : สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

- หลักการที่ ๑๓ - องค์กรมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ
- หลักการที่ ๑๔ - มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไป
- หลักการที่ ๑๕ - มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ : กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

- หลักการที่ ๑๖ - ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน
- หลักการที่ ๑๗ - ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

๓) กรอบหรือภาระงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๔ กระบวนการ ดังนี้

Corrective: แก้ไขปัญหาที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดสิ่งที่มีประวัตินอยู่แล้วทำอย่างไรจะไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำอีก

Detective: เผื่อระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยง ทำอย่างไรจะตรวจพบต้องสอดส่อง ตั้งแต่แรก ตั้งข้อบ่งชี้บางเรื่องที่น่าสงสัยทำการลดระดับความเสี่ยงนั้นหรือให้ข้อมูลเบาแสนั้นแก่ผู้บริหาร

Preventive: ป้องกัน หลีกเสี่ยง พฤติกรรมที่นำไปสู่การสุ่มเสี่ยงต่อการกระทำผิด ในส่วน พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าจะเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำอีก (Known Factor) ที่รู้ว่าทำไป มีความเสี่ยงต่อการทุจริต จะต้องหลีกเสี่ยงด้วยการปรับ Workflow ใหม่ ไม่เปิดช่องว่างให้การทุจริต เข้ามาได้อีก

Forecasting: การพยากรณ์ประมาณการสิ่งที่จะเกิดขึ้นและป้องกันป้องปรามล่วงหน้า ใน เรื่องประเด็นที่ไม่คุ้นเคย ในส่วนที่เป็นปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้า ในอนาคต (Unknown Factor)

๔) กรอบตาม COSO ๒๐๑๗ (COSO ERM ๒๐๑๗)

COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk management integrating with Strategy and Performance มุ่งชี้ให้เห็นถึงการเชื่อมโยงการทำงานของกลไกการบริหารความเสี่ยงองค์กรเข้ากับกลยุทธ์ และการดำเนินงาน ขององค์กร ความเสี่ยงการทุจริตจึงเป็นหัวใจสำคัญเพื่อเป็นกลไกในการผลักดันให้องค์กร บริหารความเสี่ยงการ ทุจริตที่มีประสิทธิภาพและสามารถสร้าง มูลค่าเพิ่ม (Value Enhancement) ให้กับองค์กร

๔.๑) องค์ประกอบของกระบวนการบริหารความเสี่ยงองค์กร มี ๕ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) Governance and Culture (การกำกับดูแลกิจการและวัฒนธรรมองค์กร) ประกอบด้วย บทบาทของคณะกรรมการ โครงสร้างการดำเนินงานตามเป้าหมายกลยุทธ์ การกำหนด วัฒนธรรมที่พึงประสงค์ การยึดมั่นต่อค่านิยมองค์กร และการสร้างความเข้มแข็งด้านทุนมนุษย์

๒) Strategy & Objective Setting (กลยุทธ์และวัตถุประสงค์องค์กร) ประกอบด้วย การ วิเคราะห์บริบทของธุรกิจ การกำหนดระดับความสามารถในการรับความเสี่ยง การประเมินทางเลือก ของกล ยุทธ์จัดการความเสี่ยงองค์กร และการวางเป้าประสงค์ทางธุรกิจภายใต้ความเสี่ยง

๓) Performance (เป้าหมายผลการดำเนินงาน) ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง การประเมิน ระดับความรุนแรง การจัดลำดับความเสี่ยง การตอบสนองความเสี่ยง และการพิจารณาภาพรวม ของความเสี่ยง องค์กรทั้งหมด

๔) Review & Revision (การทบทวนและปรับปรุง) ประกอบด้วย การประเมินความ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการบริหารความเสี่ยง การทบทวนความสามารถในการจัดการและระดับความเสี่ยง และการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารความเสี่ยงองค์กร

๕) Information, Communication & Reporting (สารสนเทศการสื่อสาร และการรายงาน) ประกอบด้วย การใช้สารสนเทศสนับสนุนการบริหารความเสี่ยง การใช้ช่องทางการสื่อสารต่างๆ สนับสนุนการบริหารความเสี่ยง และการรายงานความสำเร็จ-การดำเนินการ รวมทั้งวัฒนธรรม ความเสี่ยงที่เกิดขึ้น

สิ่งที่ COSO พยายามมุ่งเน้นนำเสนอในการปรับปรุงนี้ คือการแสดงให้เห็นว่า การบริหารความเสี่ยงขององค์กรนั้น เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับการสร้างคุณค่าผ่านกลยุทธ์และตัวแบบธุรกิจ ขององค์กรอย่างแท้จริง

" Good risk management and internal control are necessary for long term success of all organizations." - COSO

(บทความจาก TRIS Academy Club Issue ๔ January ๒๐๑๘, "Organizational Excellence"

โดย ดร.สุรเดช จงวรรณศิริ ผู้อำนวยการ สถาบันวิทยาการจัดการ ทริส คอร์ปอเรชั่น)

๔.๒) การบริหารความเสี่ยงขององค์กรหรือ ERM นั้นเป็นแนวคิดในการบริหารความเสี่ยงแบบใหม่ ซึ่งแตกต่างจาก แนวคิดแบบเดิมหลายประการที่สำคัญมี ดังนี้

แบบเดิม	ERM
ทำแยกเป็นส่วนๆ หรือฝ่ายๆ	ทำแบบบูรณาการทั่วทั้งองค์กร
บริหารแบบตั้งรับ (รอให้เกิดปัญหาแล้วค่อยแก้ไข)	บริหารแบบเชิงรุก (ป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น)
ทำเป็นครั้งคราวหรือเฉพาะกิจ	ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
มุ่งเน้นด้านลบเพื่อลดความเสียหาย	มุ่งเน้นด้านบวกด้วยโดยแสวงหาโอกาสที่จะเป็นประโยชน์แก่องค์กร ควบคู่กับด้านลบ

๔.๓) ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ Anti-bribery Management Systems : ABMS

ISO ๓๗๐๐๑ มาตรฐานระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery management systems) ซึ่งองค์กรระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (ISO International Standardized Organization) ประกาศเมื่อ ปี ๒๕๕๘ ครอบคลุมตั้งแต่การจัดตั้งระบบ กระบวนการดำเนินการ การธำรงรักษา และการปรับปรุงพัฒนาระบบการจัดการการติดสินบน ต้องมีการดำเนินการด้วยมาตรการอย่างเป็นระบบที่สมเหตุสมผล เหมาะสม เพียงพอเพื่อป้องกันการติดสินบน ที่ครอบคลุม

โครงสร้าง STRUCTURE OF ISO ๓๗๐๐๑ STANDARD ประกอบด้วย

๑. Scope ขอบเขต
๒. Normative references การอ้างอิงตามกฎเกณฑ์
๓. Term and Definitions ข้อกำหนดและคำจำกัดความ
๔. Context of the organization บริบทขององค์กร
๕. Leadership ความเป็นผู้นำ
๖. Planning การวางแผน
๗. Support การสนับสนุน
๘. Operation การทำงาน
๙. Performance Evaluation การประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ๑๐.Improvement การปรับปรุง

ในส่วนโครงสร้างของ ISO ๓๗๐๐๑ ข้อ ๔ ได้กำหนดให้มีหลักการประเมินความเสี่ยงการติดสินบน (Bribery Risk Assessment)

๒.๖ การประเมินเชิงคุณภาพ

“ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งเป็นระบบที่สำนักงาน ป.ป.ท. ได้พัฒนาขึ้น สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต โดยได้ประยุกต์ใช้แนวความคิด การบริหารจัดการความเสี่ยงตามหลักสากล ซึ่งประกอบด้วย แนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง ตาม แนว ของ Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission (COSO) ซึ่งประกอบด้วย COSO ๒๐๑๓ internal Control , COSO ๒๐๑๗ Enterprise Risk management integrating with Strategy and Performance และ ISO ๓๗๐๐๑:๒๐๑๖ Anti-bribery management Systems และระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk management Systems: CRMS) ยังมุ่งให้มีการดำเนินการตามแนวทาง ของวงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act หรือ วางแผน- ปฏิบัติ-ตรวจสอบ- ปรับปรุง) เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑) กรอบแนวคิดการพัฒนาระบบประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยง การทุจริต” (Corruption Risk Management Systems: CRMS)

❖ CRMS จะต้องสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาหน่วยงานในเชิงบวกมากกว่าทำให้ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรู้สึกกังวล

❖ ผลการประเมิน CRMS ควรให้แนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนให้กับหน่วยงานไปในตัว

❖ หน่วยงานราชการที่ได้รับการประเมิน CRMS ได้ประโยชน์จากการประเมิน สามารถนำผลการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และได้รับประโยชน์ในมุมของการสื่อสารภาพลักษณ์องค์กร โดยเฉพาะการแสดงให้เห็นสังคมและสาธารณชนรับรู้ว่าหน่วยงานให้ความสำคัญกับการยับยั้งการทุจริต

๒) นิยามประเภทของ ความเสี่ยงการทุจริต

ด้านที่ ๑ ด้านการอนุมัติ อนุญาต

การให้บริการด้านการอนุมัติ อนุญาต ตาม พ.ร.บ.การอำนวยความสะดวกในการให้บริการภาครัฐ

ด้านที่ ๒ ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การอำนาจหน้าที่ (Authority) คือ อำนาจที่ได้มาจากการดำรงตำแหน่งใด ตำแหน่งหนึ่ง โดยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่มีการปฏิบัติหรือละเว้น การปฏิบัติในทางมิชอบ

ด้านที่ ๓ ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

• โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในปีที่ทำการประเมินของทุก ประเภทงบประมาณได้แก่ งบดำเนินงาน งบลงทุน งบรายจ่ายอื่น งบเงินอุดหนุนหรือเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น งบกลาง เงินนอก งบประมาณ และ โครงการที่ถ่ายโอนจากเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

• ไม่รวมโครงการที่หน่วยรับงบประมาณ “ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จากสำนักงบประมาณ รายการในงบลงทุน วงเงินตั้งแต่ ๕๐๐ ล้านบาท ขึ้นไป ที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเฉพาะ ส่วนราชการ ระดับกรม/เทียบเท่าและ รัฐวิสาหกิจ

๓) ระเบียบวิธีการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินการประเมินเชิงคุณภาพระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต” (Corruption Risk management Systems: CRMS) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สัดส่วนและน้ำหนักคะแนน			
ตัวชี้วัด	น้ำหนัก/ คะแนน	ตัวชี้วัด ย่อย	จำนวนข้อ ที่ทำการ ประเมิน
๑) แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๖๐	๔	๘
๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria)	๕		
๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification)	๒๕		
๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๒๕		
๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล	๕		
๒) ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๔๐	๒	๒
๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผยข้อมูล	๕		
๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	๓๕		
รวม	๑๐๐	๖	๑๐

๔) ระดับผลการประเมินเชิงคุณภาพ ระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk Management Systems : CRMS) ระดับผลการประเมิน แบ่งเป็น ๔ ระดับ (Scale) ดังนี้

Excellent: E (ดีเยี่ยม)	สูงกว่า ๘๐ คะแนน
Good: G (ดี)	ระหว่าง ๖๑ – ๗๙ คะแนน
Pass: P (ผ่าน)	ระหว่าง ๕๐ – ๖๐ คะแนน
Upgrade: U (ปรับปรุง)	ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน

ตัวชี้วัด และเกณฑ์การประเมิน

ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดหลัก ได้แก่
 ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย
 ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประกอบด้วย ๒ ตัวชี้วัดย่อย

ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)

<p>๑.๑ การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต (Risk criteria) (๕ คะแนน) เกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ๒ เกณฑ์ คือ โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีเกณฑ์การประเมิน (๐ คะแนน) - มีเกณฑ์การประเมิน (๕ คะแนน)
<p>๑.๒ การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk identification) (๒๕ คะแนน)</p> <p>๑.๒.๑ มีความชัดเจน : การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นหัวใจสำคัญ ต้อง Point Focus เหตุการณ์ ที่คาดการณ์ หรือ พยากรณ์ ในอนาคตว่าอาจจะเกิดการทุจริต หากไม่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริตจึงต้องให้ชัดเจน เพื่อจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยง การทุจริตให้สามารถ ลดโอกาสหรือลดความเสี่ยงได้ตรงจุด (ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร) (ดูตัวอย่างการระบุ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริตประกอบ) (๑๐ คะแนน)</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต ไม่มีความชัดเจน = ๐ คะแนน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีชัดเจนบางส่วน = ๕ คะแนน - การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต มีความชัดเจนของการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต = ๑๐ คะแนน
<p>๑.๒.๒ ไม่มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริต : การประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องไม่นำปัญหา มาเป็นความเสี่ยงการทุจริต (๕ คะแนน)</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการระบุปัญหาเป็นความเสี่ยงการทุจริตเป็นส่วนใหญ่หรือทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีการระบุทั้งปัญหาและความเสี่ยง = ๒ คะแนน - มีการระบุความเสี่ยงทั้งหมด = ๕ คะแนน
<p>ตัวชี้วัดที่ ๑ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประกอบด้วย ๔ ตัวชี้วัดย่อย (๖๐ คะแนน)</p>
<p>๑.๒.๓ มีผลการประเมินเป็นความเสี่ยงในระดับตั้งแต่ปานกลาง สูง หรือสูงมาก : การประเมินความเสี่ยงการ ทุจริตของกระบวนการหรือโครงการโดยหลักการ การประเมินความเสี่ยงของขั้นตอนการดำเนินงาน มีโอกาสที่จะมี ความเสี่ยงในระดับที่แตกต่างกันจึงมีความเป็นไปได้ที่ทุกขั้นตอนจะมีความเสี่ยงระดับต่ำ ทั้งหมด (๕ คะแนน)</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีผลการประเมินระดับความเสี่ยงระดับต่ำทั้งหมด = ๐ คะแนน - มีผลการประเมินความเสี่ยงอยู่ระหว่าง ระดับปานกลาง – สูงมาก หรือระดับใดระดับหนึ่ง แต่ต้องไม่ใช่ความเสี่ยงระดับต่ำเท่านั้น = ๕ คะแนน
<p>๑.๒.๔ มีการประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่มุ่งเน้นการรับสินบน Bribery Risk หรือการรับของขวัญ Gift จากการปฏิบัติหน้าที่หรือผลประโยชน์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถคำนวณมูลค่าได้</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๐ คะแนน - มีการประเมินความเสี่ยงการรับสินบน = ๕ คะแนน

<p>ตัวอย่าง การระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ การปฏิบัติหน้าที่มีข้อต้องระบุให้ชัดเจนว่า มีขอบอย่างไร เช่น อาจมีการเปลี่ยนแปลงข้อตกลงว่าหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนักเพื่อเรียกรับสินบน ❖ การยกยอทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง ❖ การคำนวณราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง ต้องระบุให้ชัดว่า จุดไหน หรือรายการใดที่มีความเสี่ยงที่ทำให้ราคากลางสูงกว่าความเป็นจริง เช่นงานขุดดินด้วยเครื่องจักร แต่อาจคำนวณราคากลางงานขุดลอกด้วย รถขุด ❖ คณะกรรมการพิจารณาผลตรวจสอบเอกสารคุณสมบัติของผู้ยื่นข้อเสนอไม่ครบถ้วน ต้องระบุให้ชัดเจนว่า เอกสารอะไรที่มีโอกาสมีความเสี่ยง จะได้วางมาตรการปิดจุดความเสี่ยงได้ตรงจุด
<p>๑.๓ แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต</p> <p>๑.๓.๑ มีมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตสอดคล้อง เชื่อมโยงกับประเด็นความเสี่ยงที่ได้จากการประเมิน (๑๕ คะแนน)</p> <p>หากมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ส่วนใหญ่เป็นการอบรมให้ความรู้ ปลูกจิตสำนึก การประกาศ No Gift Policy ในภาพรวมขององค์กร การดำเนินการตามระเบียบกฎหมายการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ การกำกับดูแลโดยผู้บังคับบัญชา โครงการเข้าร่วม CoST หรือ IP หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกันนี้ จะถือว่าเป็น มาตรการที่ไม่สอดคล้อง</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่สอดคล้องทั้งหมด = ๐ คะแนน - สอดคล้องบางส่วน = ๘ คะแนน - สอดคล้องกับประเด็นความเสี่ยงที่ประเมินทั้งหมด = ๑๕ คะแนน
<p>๑.๓.๒ มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต ที่กำหนดไว้ในแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต้องเป็นมาตรการฯ ที่เป็นผลมาจากการประเมินความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินของปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ดังนั้น หากเป็นมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตที่หน่วยได้ดำเนินการอยู่แล้ว หากจะนำมาเป็นมาตรการ ของปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ต้องแสดงให้เห็นชัดเจนว่าเป็นมาตรการที่จัดทำเพิ่มเติมจากมาตรการเดิมอย่างไร (๑๐ คะแนน)</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นมาตรการที่มีการดำเนินการก่อนปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการบังคับใช้ไปแล้ว = ๐ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ บางส่วนดำเนินการในปีถัดไปด้วย = ๒ คะแนน - เป็นมาตรการที่จะมีดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ทั้งหมด = ๑๐ คะแนน
<p>๑.๔ การรับรองแผนและการเปิดเผยข้อมูล</p> <p>แผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ต้องได้รับความเห็นชอบหรือ ได้รับความอนุมัติจากผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๐ คะแนน

<p>- มีการเสนอแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต่อผู้บริหารสูงสุด ของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับดูแลและเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน</p>
<p>ผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต (๔๐ คะแนน)</p>
<p>๒.๑ การรายงานผลและการเปิดเผย (๕ คะแนน)</p> <p>รายงานผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ต้องมีการเสนอรายงาน ต่อผู้บริหารของหน่วยงาน และนำเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน (๕ คะแนน)</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต = ๐ คะแนน - มีการรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ต่อผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่กำกับ ดูแล และเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน = ๕ คะแนน
<p>๒.๒ ผลการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต (๓๕ คะแนน)</p> <p>การดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตต้องเป็นการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ เท่านั้น</p> <p>☐ เกณฑ์การประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีมาตรการ แต่อยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่สามารถ บังคับใช้ได้ = ๑๐ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๑ มาตรการ = ๒๐ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๒ มาตรการ = ๒๕ คะแนน - มีมาตรการและการดำเนินการจนแล้วเสร็จมีการบังคับใช้แล้ว ๓ มาตรการขึ้นไป = ๓๕ คะแนน

ส่วนที่ ๓

กรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ
ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จัดทำกรอบแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงาน
ศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน ๒ กระบวนงาน ดังนี้

๑ กระบวนงาน การขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน

๑.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ด้าน

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

๑.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่น่ามี โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต หรือไม่เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าชาวที่ อาจพาดพิงคนใน หน่วยงาน มีคน ร้องเรียน แจ้ง เบาะแส	หน่วยตรวจสอบ ของหน่วยงาน หรือหน่วยงาน ตรวจสอบจาก ภายนอกเข้า ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความเสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงานใน เรื่องความโปร่งใส ขององค์กร	เกิดความเสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการทาง วินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงศึกษาธิการ

ตารางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต การให้คะแนนความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
การขอใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนเอกชน	๑	ผู้ยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียนพร้อมเอกสารและขอชำระค่าธรรมเนียม ๕๐๐ บาท	-				
	๒	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้อง	๑. เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดเพื่ออำนวยความสะดวกหรือความรวดเร็วในการดำเนินการ ๒. ประวิงเวลาในการตรวจสอบเอกสาร เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ	๒	๑	๒	ต่ำ
	๓	แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจมาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียนในระบบ	๑. มีการกำหนดคุณสมบัติตัวบุคคลที่เอื้อประโยชน์เพื่อเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการฯ โดยวิธีแต่งตั้ง ๒. เรียกรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอเพื่อผ่านมาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียน	๑	๑	๑	

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับขั้นตอน	ขั้นตอนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ประเด็นความเสี่ยงทุจริต	Risk score (L x I)			ระดับความเสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
			๓. ประสิทธิภาพในการตรวจมาตรฐานการจัดตั้งโรงเรียนเพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ	๑	๑	๑	ต่ำ
	๔	ผู้ขออนุญาตพิจารณา	๑. เรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอจัดตั้งโรงเรียนเพื่อเอื้อผลประโยชน์ต่อการพิจารณาในการออกใบอนุญาต ๒. ประสิทธิภาพในการพิจารณาในการออกใบอนุญาตการจัดตั้งโรงเรียนเพื่อเรียกทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำขอ	๑	๑	๑	
	๕	ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมพร้อมรับใบอนุญาต	-				

๓.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตารางประเมินความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง - สูง มาจัดทำแผนบริการความเสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
เจ้าหน้าที่ ตรวจสอบ ความถูกต้อง	๑. เรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใด เพื่ออำนวยความสะดวก หรือความ รวดเร็วในการดำเนินการ ๒. ประวิงเวลาในการ ตรวจสอบเอกสาร เพื่อเรียก ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่น ใดจากผู้ยื่นคำขอ		๑) ปลุกฝัง สร้างวัฒนธรรมความคิด แยกแยะผลประโยชน์ส่วนรวม ไม่ให้เกิด การแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวใน ตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้ ๒) ให้ความรู้ด้านกฎหมายและจริยธรรม ให้กับบุคลากร ๓) ติดประกาศกระบวนกรขอใบอนุญาต จัดตั้งโรงเรียนเอกชนให้ประชาชนที่ขอรับ บริการรับทราบขั้นตอนและระยะเวลาที่ ชัดเจน ๔) มีช่องทางที่ประชาชนหรือผู้ยื่นคำ ขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียนสามารถ ติดต่อสอบถามหรือแสดงความคิดเห็นต่อ กาดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่หรือ ภารกิจของหน่วยงานผ่านช่องทาง ออนไลน์ หรือแสดงเครือข่ายสังคม ออนไลน์ของหน่วยงานโดยเป็นการสื่อสาร สองทาง ๕) ให้ผู้บริหารกำหนดเป็นนโยบายในการ ลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างเข้มงวด เคร่งครัด และต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความ ตระหนักถึงโทษที่จะได้รับ ๖) การยื่นขอจัดตั้ง/อนุญาตโรงเรียนผ่าน ระบบออนไลน์หรือทางอิเล็กทรอนิกส์	๑) จัดอบรมให้ความรู้ด้านกำหนด จริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ให้กับบุคลากรในกลุ่มส่งเสริม การศึกษาเอกชน ๒) จัดทำและมีการปิดประกาศ กระบวนกรขอใบอนุญาตจัดตั้ง โรงเรียนเอกชนให้ประชาชนที่ขอรับ บริการรับทราบขั้นตอนและ ระยะเวลาที่ชัดเจน ณ จุดให้บริการ ๓) แสดงช่องทางที่ประชาชนหรือผู้ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจัดตั้งโรงเรียน สามารถติดต่อสอบถามหรือแสดง ความคิดเห็นต่อการดำเนินงานตาม อำนาจหน้าที่หรือภารกิจของ หน่วยงานผ่านช่องทางออนไลน์ หรือแสดงเครือข่ายสังคมออนไลน์ ของหน่วยงานโดยเป็นการสื่อสาร สองทาง ๔) จัดทำระบบการขอจัดตั้ง/ อนุญาตโรงเรียนเอกชนผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์เพื่อลดการใช้ดุลย พินิจของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน	มีนาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๗		กลุ่ม ส่งเสริม การศึกษา เอกชน

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
แต่งตั้ง คณะกรรมการ ตรวจมาตรฐาน การจัดตั้ง โรงเรียนใน ระบบและ โรงเรียนนอก ระบบ	<p>๑. มีการกำหนดคุณสมบัติ ตัวบุคคลที่เอื้อประโยชน์ เพื่อเข้าร่วมเป็น คณะกรรมการฯ โดยวิธี แต่งตั้ง</p> <p>๒. เรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำ ขอ เพื่อให้ผ่านมาตรฐาน การจัดตั้งโรงเรียน</p> <p>๓. ประวิงเวลาในการตรวจ มาตรฐานการจัดตั้ง โรงเรียนเพื่อเรียกทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจาก ผู้ยื่นคำขอ</p>		๑) แต่งตั้งคณะกรรมการฯ จากหน่วยงาน ต่างๆโดยแต่ละคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ มีคุณสมบัติความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจ มาตรฐานฯ เช่น เป็นผู้มีความรู้ด้าน กฎหมาย เป็นผู้มีความรู้ด้านวิศวกรรม เป็นผู้มีความรู้ด้านมาตรฐานการจัด การศึกษา เป็นต้น	๑) จัดอบรมให้ความรู้ด้านกฎหมาย จริยธรรมและการต่อต้านการทุจริต ให้กับบุคลากรในสังกัด	มีนาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๗		กลุ่ม ส่งเสริม การศึกษา เอกชน
ผู้อนุญาต พิจารณา	<p>๑. เรียกรับทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่นคำ ขอจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเอื้อ ผลประโยชน์ต่อการ พิจารณาในการออก ใบอนุญาต</p> <p>๒. ประวิงเวลาในการ พิจารณาในการออก ใบอนุญาตการจัดตั้งโรงเรียน เพื่อเรียกทรัพย์สินหรือ ประโยชน์อื่นใดจากผู้ยื่น คำขอ</p>		๑) ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานแสดง เจตนาธรรมหรือค้ำประกันว่าจะปฏิบัติหน้าที่ และบริหารหน่วยงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล	<p>๑) ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน แสดงเจตนาธรรมหรือค้ำประกันว่าจะ ปฏิบัติหน้าที่และบริหารหน่วยงาน อย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และ เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล</p> <p>๒) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการ บริหารงานอย่างซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส และเป็นไปตามหลักธรร มาภิบาล</p> <p>๓) กำชับกำกับ ดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส</p>	มีนาคม ๒๕๖๗ - กันยายน ๒๕๖๗		กลุ่ม ส่งเสริม การศึกษา เอกชน

๒ กระบวนการ การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุกรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีการเอื้อประโยชน์หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ การระบุความเสี่ยง

ประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ ด้าน

ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง โดยให้คัดเลือกโครงการ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๒ เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

โอกาส/ ผลกระทบ	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาส (Likelihood)	เหตุการณ์ไม่น่ามี โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต หรือไม่เกิดขึ้นเลย	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๑ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๒ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๓ ครั้งต่อปี	เหตุการณ์/โอกาส เกิดการกระทำ ทุจริตมากกว่า ๔ ครั้งต่อปี
ผลกระทบ (Impact)	แทบจะไม่มี ผลกระทบ	ปรากฏว่าข่าวที่ อาจพาดพิงคนใน หน่วยงาน มีคน ร้องเรียน แจ้ง เบาะแส	หน่วยตรวจสอบ ของหน่วยงาน หรือหน่วยงาน ตรวจสอบจาก ภายนอกเข้า ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง	เกิดความเสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงานใน เรื่องความโปร่งใส ขององค์กร	เกิดความเสียหาย ด้านภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน และนำไปสู่ กระบวนการ ดำเนินการทาง วินัย และอาญา

เกณฑ์การวัดระดับความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์

โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

ที่มา: ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อความเสี่ยง	ลำดับ ขั้นตอน	ขั้นตอนการ ดำเนินงาน	เหตุการณ์ ความเสี่ยง/ประเด็น ความเสี่ยงการทุจริต	Risk Score (L x I)			ระดับ ความ เสี่ยง
				Likelihood	Impact	Risk Score	
การจัดทำร่าง ขอบเขตของ งานหรือ รายละเอียด คุณ ลักษณะเฉพาะ ของพัสดุกรณี การจัดซื้อจัด จ้างที่มีการเอื้อ ประโยชน์ หรือไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	๑	การจัดทำร่าง ขอบเขตของงาน หรือรายละเอียด ลักษณะเฉพาะ ของพัสดุกรณี การจัดซื้อจัดจ้าง ที่มีการเอื้อ ประโยชน์หรือไม่ ปฏิบัติตาม กฎหมายที่ เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการจัดทำ ร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะที่ จะซื้อหรือจ้าง ปฏิบัติ เอื้อประโยชน์หรือไม่ ปฏิบัติตามระเบียบที่ เกี่ยวข้อง	๓	๔	๑๒	สูง

๓.๓.๓ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง และมาตรการป้องกันการทุจริต

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์ได้นำกิจกรรมที่มีความเสี่ยงจากตารางการประเมิน
ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าประเมินควบคุมความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง - สูง มาจัดทำแผนบริหารความ
เสี่ยงการทุจริต

แบบรายงานแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอน	เหตุการณ์ความเสี่ยง/ ประเด็นความเสี่ยง	ระดับ ความเสี่ยง	มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต/ มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ (บาท)	ผู้รับผิดชอบ
การจัดทำร่างขอบเขต ของงานหรือ รายละเอียดคุณ ลักษณะเฉพาะของพัสดุ กรณีการจัดซื้อจัดจ้างที่ มีการเอื้อประโยชน์ หรือไม่ปฏิบัติตาม กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	คณะกรรมการจัดทำร่าง ขอบเขตของงานหรือ รายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะที่จะซื้อหรือจ้าง ปฏิบัติเอื้อประโยชน์หรือไม่ ปฏิบัติตามระเบียบหรือไม่	สูง	๑. กำหนดบุคคลในการจัดทำร่าง ขอบเขตของงานหรือรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะที่จะซื้อหรือจ้างให้ ชัดเจนและครอบคลุม ลักษณะของงาน ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ๒. สร้างความตระหนักให้กับบุคลากรใน การจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือ รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะที่จะ จัดซื้อหรือจัดจ้างให้เป็นไปตามกฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง ๓. กำกับติดตามและตรวจสอบการ จัดทำร่างขอบเขตของงาน	๑. แต่งตั้งคณะบุคคลจัดทำ ร่างขอบเขตของงานหรือ รายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะที่จะซื้อหรือจ้างที่ ความรู้ความเชี่ยวชาญให้ ครอบคลุมลักษณะของงาน ๒. ประชุมชี้แจงทำความเข้าใจ ให้กับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับ การจัดทำร่างขอบเขตของงาน หรือรายละเอียดคุณลักษณะ เฉพาะที่จะจัดซื้อหรือจัดจ้าง ให้เป็นไปตามกฎหมายที่ เกี่ยวข้อง ๓. มอบหมายให้มี ผู้รับผิดชอบกำกับติดตามและ ตรวจสอบการจัดทำร่าง ขอบเขตของงาน	ต.ค. ๖๖ - ก.ย. ๖๗		๑. คณะกรรมการ กำหนด TOR ๒. เจ้าหน้าที่พัสดุ ๓. หน่วยตรวจสอบ ภายใน